

BEVRIJDINGSFESTIVAL UTRECHT

ONDERWERP Bevrijdingsfestival Utrecht
DATUM 11-01-2024
VAN Rob van Muilekom
AAN Statencommissie Bestuur, Economie en Middelen

Aanleiding

Naar aanleiding van het ingekomen stuk 'Toekomstbestendig Bevrijdingsfestival Utrecht' dat aan de orde is geweest in de Commissie BEM van 29 november jl., is – op initiatief van de ChristenUnie – door de commissie besloten om tijdens de vergadering van januari met elkaar in gesprek te gaan over de scope van het Bevrijdingsfestival. Hierbij heb ik aangegeven dat het gesprek dan gaat over de periode vanaf 2025, omdat de programmering voor de festivaleditie van 2024 al in een vergevorderd stadium is. Daarnaast heb ik aangegeven momenteel in gesprek te zijn met de Stichting Bevrijdingsfestival Utrecht over de inhoudelijke en bedrijfsmatige ontwikkeling het festival.

In dit memo schets ik kort de huidige situatie van het festival en de rol van het Comité 4 en 5 mei in de beleidsontwikkeling van het festival, zodat jullie dit als achtergrond kunnen meenemen in het gesprek.

Huidige situatie

Jaarlijks vieren wij op 5 mei de dag van de nationale bevrijding door middel van Bevrijdingsfestivals op basis van thema's die worden bepaald door het Nationaal Comité 4 en 5 mei. In onze provincie wordt het festival door de Stichting Bevrijdingsfestival Utrecht (BFU) georganiseerd. Het festival is van maatschappelijke betekenis doordat het de aandacht vestigt op het belang van leven in vrijheid, bestrijding van discriminatie, respect voor mensenrechten en de betekenis van diversiteit in de samenleving. In 2025 vieren we tachtig jaar bevrijding en BFU kan een belangrijke rol spelen in het betekenis geven aan dit bijzondere jaar in onze provincie. Op landelijk niveau vindt onder leiding van het Comité 4 en 5 mei een oriëntatie plaats op de viering van het thema vrijheid.

De stichting Bevrijdingsfestival Utrecht doorloopt momenteel een herpositioneringstraject, zowel bedrijfsmatig als inhoudelijk. Deze ontwikkeling is nodig om het festival voor de lange termijn toekomstbestendig te maken. Het Bevrijdingsfestival heeft de afgelopen jaren te maken gehad met forse kostenstijgingen en omdat het festival gratis toegankelijk is, vormt het sluitend krijgen van de begroting een extra uitdaging. Om de editie 2024 door te laten gaan en tegelijkertijd de herpositionering voort te kunnen zetten, wordt voor 2024 vanuit de portefeuille Cultuur de bijdrage aan Stichting Bevrijdingsfestival Utrecht (BFU) incidenteel verhoogd met € 25.000, - boven op de structurele bijdrage van € 92.797 (geïndexeerd voor 2024). De gemeente Utrecht heeft eenzelfde aanvullende bijdrage momenteel in behandeling. Door deze intenties en toezeggingen op rijks, regionaal en lokaal niveau lijken de risico's voor BFU beheersbaar geworden. Binnenkort zal bekend worden gemaakt of de festivaleditie 2024 definitief door gaat.

Rol Comité 4 en 5 mei in beleidsontwikkeling

Het Comité 4 en 5 mei is op landelijk niveau verantwoordelijk voor de missie en visie omtrent de viering van het thema vrijheid. Het Comité doet dit in afstemming met het rijk en bevrijdingsfestivals. BFU is een zelfstandige stichting die op basis van de landelijke missie inhoudelijk vorm geeft aan het Utrechtse Bevrijdingsfestival. Als provincie zijn we één van de subsidienten van het Utrechtse festival (naast onder andere de gemeente Utrecht en het rijk). We hebben enige invloed op de regionale scope van het festival en kunnen sturen op welke wijze de landelijke thema's regionaal worden vertaald, bijvoorbeeld als het gaat om vrijheidscolleges op scholen. Op de keuze en scope van de inhoudelijke thema's zelf, zoals de verbreding van het thema vrijheid, hebben we nauwelijks invloed. In de begeleidende brief bij de onepager, zoals aan u gestuurd door BFU, staan zij open voor een gesprek mocht daar behoefte aan zijn, zie ook vergaderstukken commissie BEM d.d. 24 januari 2024.